

Podgorica, 15. novembar, 2011.

BORBA PROTIV KORUPCIJE I ORGANIZOVANOG KRIMINALA ZAHTIJEVA VIŠE OD POLITIČKOG PRIZNANJA POSTOJANJA PROBLEMA

Centar za građansko obrazovanje (CGO) smatra da izrada i usvajanje strateških dokumenata, kao i izgradnja institucija za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala predstavlja potreban osnov da ta borba dobije konkretne i mjerljive rezultate.

Nesporno je da danas imamo cio niz strategija, akcionih planova i institucija koje nazivamo antikorupcijskim, kao što je nesporno da su rezultati borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala neprihvatljivo loši. **To otvara pitanje kvaliteta postojećih dokumenata i svrsishodnosti pojedinih antikorupcijskih tijela.**

Izgradnja institucionalnih kapaciteta, uz strateško planiranje i izvještavanje trebalo je već produkovati zavidne rezultate vidljive u završenim i započetim procesima koji prožimaju, opominju i disciplinuju cio sistem, a posebno onaj njegov dio vezan za političku moć. No, stiče se utisak da je borba protiv korupcije i organizovanog kriminala danas u Crnoj Gori bavljenje posljedicama, bez otkrivanja fenomenologije i uzroka. Ukratko: umjesto bavljenja sistemom, ozakonjenom korupcijom i konkretnim aktivnostima koje vode ozdravljenju društva, donosioci odluka pribjegavaju pukoj retorici, neprijmjerenoj statistici i rezigniranom javnom populizmu.

U pravcu uspostavljanja vidljivih rezultata, CGO poziva Vladu Crne Gore da preispita Odluku o osnivanju Nacionalne komisije za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. Treba uvažiti činjenicu da ta Komisija ne daje potrebne rezultate, a u isto vrijeme svojim sastavom, nadležnostima i osnivačem bitno narušava sistem podjele vlasti koji je suštinski preduslov za sistemsku i pravu borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. Samo poštovanje podjele vlasti može garantovati vladavinu prava.

Ovako postavljena Komisija omogućava punu kontrolu jedne grane vlasti, u ovom slučaju izvršne, u odnosu na druge grane vlasti, te stoga ne čudi što smo još uvijek prilično daleko od suštinskog koncepta vladavine prava. Ako dodamo tome da su brojna izvorišta korupcije po pravilu vezana za izvršnu vlast onda je više nego zabrinjavajuće insistiranje na konceptu koji ne dozvoljava razvoj kontrolnih mehanizama Skupštine Crne Gore i onemogućava stvaranje jedne nezavisne visokospecijalizovane institucije koja bi se suštinski bavila borbom protiv korupcije.

Formiranjem Nacionalne komisije na najvišem političkom nivou je priznato da je pitanje korupcije i organizovanog kriminala nacionalni problem. Međutim, dalje od toga se nije otišlo, jer je ta borba ostala neprihvatljivo kontrolisana od strane Vlade,

*Centar za građansko obrazovanje
Centre for civic education*

pod čijom se svojevrsnom kontrolom u sistemu nalazi Vrhovni državni tužilac. Uloga Skupštine Crne Gore je nedopustivo sekundarna i neka reorganizovana komisija bi morala da podnosi polugodišnje izvještaje o karakteru i rezultatima borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala upravo Skupštini Crne Gore. Izvještaj bi prolazio matični odbor za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, a u cio proces bi bio uključen veći broj NVO, predstavnici privrednika i strukovnih udruženja.

Uz izvještaje o radu sudova, policije, Državne revizorske institucije i VDT-a dobijala bi se jedinstvena slika stanja, što bi za posljedicu imalo stvaranje preduslova za sistemsku, efikasnu i konkretnu borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Boris Marić,
Viši pravni savjetnik